

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A közélet?

Más parlamentáris államokban napirenden vannak a politikai rendszerváltozások, az ezzel járó párt- és kormányváltások. Franciaországban kicsi dolgok elegendők a kormány megbuktatására, sőt igen sokszor pusztán hatalmi kérdések körül forog a küzdelem: *ô toi que m'y mette!* Próbáljuk már, nem lesz-e jobb a következő!

Csak hogy ez mindenkor kormányképes ellenzékét tétel fel.

A mostani választások megbuktatták az uralkodó kormányképes pártot, de nem teremtettek oly új pártot a mely a vezetésre, a kormány átvételére képes volna.

A szabadelvűpárt elvesztette számszerű majoritását s veszteségén osztozott négy töredék.

Legtöbbet a 48-as párt nyert, a többiek számarányuknál fogva kormányképes szempontjából szóba sem jöhetnek. Már pedig a 48-as párt kormányra jutásáról, ha közjogi álláspontjukat abban a formában s abban a rideg következetességben akarja fentartani, a hogyan azt elődeitől átvette jó ideig szó sem lehet.

Nem örvendetes dolog ez s nem azért mondjuk, — mintha irigy szemmel néznék a volt ellenzék esetleges kormányra-jutását.

A szabadelvűpárt egész története azt bizonyítja, hogy fokról-fokra, lépésről-lépésre mindig azon törekedett, — hogy a 48-as eszmét megvalósíthassa. És a ki nem elfogult, annak be kell ismernie hogy 67 óta a magyar nemzeti állam felépítése. Magyarország közjogi és anyagi függetlenítése körül nagyon, nagyon sok történt. Nem azzal a vehementiával, a melyet a csupán kritizáló ellenzék követelt, hanem azzal a körültekintéssel, de határozott akarattal és erővel, a melyet egy hazafias, bölcs és tetters kormány minden factorok kényszerű figyelembe vétele mellett kifejtet.

Ugyan melyik magyar embernek volna kifogása a personal unio ellen, ha meg volna nálunk annak előfeltételei.

Avagy melyik magyar ember banná, ha mint nemzeti királyaink idején, ma is választanók a királyt? Ámbár bizonyos, hogy akkor is I. Ferencz Józsefet választanók, aki a királyok legjobbika, legbölcsebbike és legalkotmányosabbika. De hát ezek ábrándok és — „ábrándozás az élet megrontója!”

Egy kis, elvi és történelmi alapon álló ellenzéknek szabad ábrándoznia, de nem szabad oly ellenzéknek, amely számarányánál fogva döntő szerepet játszik s amely esetleg kormányképesre küzdheti fel magát.

Lehetséges az, hogy a gazdasági teljes különválás dacára az egész világgal fennálló szerződéseinknek — amelyek esetleg évekre szólnak — csak egy rövidesen keresztülvihető legyen?

És vajjon, elég erősek vagyunk-e már gazdaságilag arra, hogy gazdasági érdekeinket nálunknál sokkal hatalmasabbakkal szemben megvédeni, érvényesíteni tudjuk, ha kell, az ultima ratió: a vámháboru felvételével is?

Magyarország teljes politikai és gazdasági függetlensége be kell, hogy következék. Ezt óhajtja, ebben bizik minden magyar ember. És az eddigi szabadelvű kormányok — és első helyen a legutóbbi — minden teremtése, minden céltudatos munkálkodás és térdhódítás volt ezen cél felé.

Vajjon jobban megcsinálja-e ezt az új kormány? Miképen? S főleg: kikkel?

Hiszen sem a szabadelvű pártnak, sem a 48-as pártnak nincs meg a kormányzáshoz szükséges parlamenti többsége. Képzeltető nálunk olyan kormányzás, mint Taaffe óta minden bécsi kormány teszi, hogy minden nevezetis törvényjavaslatnál a különféle fractiókból vásárolja össze a többséget épen arra az egy alkalomra, hogy újabb esetben újabb concess-

siókkal egy másik fractiót vonjon magához?

Ez nálunk lehetetlen helyzet s bizonytalansága mellett utóvégre is Ausztriához vezetne.

És lehetséges-e a reál uniót annak minden fennálló intézményeivel, szerződéseivel, kötelezettségeivel csak úgy sutba dobni a király, mint egyenjogi törvényhozási factor beleegyező hozzájárulása nélkül? És akik abban a törhetlen meggyőződésben nevelkedtek s kiknek vérébe ment át az a hit, hogy az Osztrák-Magyar birodalom csak a reál unióban tarthatja meg nagyhatalmi állását s csak ezen szövetségben veheti fel a gazdasági küzdelmet a világgal: elképzelhető-e, hogy ezek a szintén jóhiszemű államférfiak, innen is, tulnan is, egy választási campagne meglepő eredménye által kapacitálva lesznek a personal unio mellett? Nem.

A mostani választások szerint e kivezető út ott rejlik valahol a 48 és a 67 között. Sokat kell közelednie a „48“-nak, de közelednie kell a „67“-nek is. És itt is könnyebb a „48“ helyzete, mert csak a saját érzelmeivel és gondolkodásával kell számolnia, szóval csak magát kell leküzdenie, míg a „67“-nek törvényes factorokkal, létező állapotokkal, intézményekkel, szóval rajta kívül álló tényezőkkel számolnia.

Ha ez a kölcsönös közeledés sikerül, ha sikerül egy oly kormányprogramot létesíteni, a melyben egyelőre, ha nem kielégítést, de megnyugvást találhat a képviselőház egy compact többsége, akkor kialakul ebből a választási chaosból a kormányképes többség, a mely aztán nyugodtan dolgozhatik is. Ha erre az új pártatalkulásra nem találják meg az utat, módot, akkor a közeljövő kiszámíthatatlan.

És ha ez a zürzavar, istenments, oda vezetne, hogy a legalkotmányosabb király, a mi hűséges szeretettel környezett agg fejedelmünk nyugalom — után vágyva, kitérne a közel

jövő zaklatásei elől, akkor állnánk még csak egy kiszámíthatatlan jövő előtt!

A politikai helyzet.

(Saját tudósítontól).

Budapest, febr. 1.

Az országos függetlenségi és 48-as párt az a kérdés az uralkodó most vajjon az ellenzéki szövetkezés fentartandó-e vagy sem.

A szövetkezés ad ha szövetkezés volt és létesült abból a célból, hogy a restitució in integrumot elérje. A parlamenti reform ennél másodrendű kérdés volt, illetőleg csak akkor jöhetett volna szóba, ha az első feltétel sikerül. Most, hogy a régi állapotok helyreállanak és a parlamenti reform is rövidesen keresztülvihető, kérdésessé vált a szövetkezés fentartása.

Az intrazigens függetlenségiék már most nyíltan hangoztatják, hogy a szövetkezés célját érte és így továbbra is nem tartandó fenn. Mások azonban és ezek leginkább a szövetkezésben képviselt kisebbségi pártok azt hirdetik, hogy a szövetkezésnek fenn kell maradni, abból a célból hogy ebből a szövetkezésből kormányképes koalíciós baloldalt lehessen alkotni.

Az ellenzéken tehát most igazán azon fordul meg a helyzet, fentartja-e a szövetkezést, igen vagy sem. Hogy melyik felfogásnak van tulsulya, az ellenzéki táborban azt most megállapítani még nem lehet és éppen ezért valószínű, hogy ez a kérdés az ellenzéki táborban nagy egyenetlenkedésnek válik forrásává.

Bécs, február 1.

Gróf Tisza Istvánt, aki ma reggel Bécsbe érkezett, 5 felsége a király reggel fél 10 órakor fogadta. Gróf Tisza bejelentette a kabinet lemondását; az írásbeli lemondó kérvényt csak utólag fogja beterjeszteni. A kihallgatás egy óra hosszat tartott. A miniszterelnök még ma visszamegy Budapestre. Gróf Andrássy Gyulát 5 felsége február hó 3-án délelőtt a bécsi Hofburgban fogadja. Gróf Khuen-Hédervary szombaton délután 2 órakor két óra hosszat tartott kihallgatáson megtette az előzetes bejelentést a kormány lemondásáról és részletesen ismertette a politikai és parlamenti helyzetet.

Bécs, február 1.

Ő felsége ma délelőtt fél 10 órakor hosszabb kihallgatáson fogadta

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" parafas 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók:

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. kir. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.
o Nagyobb vételnél kedvezmény. o

Diva	100 drb	—	kor. 30 fill.
"	1000	" 2	" 40 "
" parafas	1000	" 2	" 80 "
Prima, igen finom	100	" 3	" 32 "
"	1000	" —	" — "

Tisza István gróf miniszterelnököt. A miniszterelnök bejelentette az egész kabinet lemondását, amit később írásbelileg is be fog nyújtani. Ő felsége a lemondó miniszterelnök javaslatára Andrássy Gyula grófot hivatta kihallgatásra, aki legkésőbb holnapután Bécsbe érkezik. Egyébb államférfiak meghívása és ő felségének Budapestre való utazására vonatkozólag eddig nem történt intézkedés. Tisza István gróf még a mai nap folyamán visszautazik Budapestre.

A Szabad Lyceum megnyitása.

A Szabadkai Szabad Lyceum egyesület e hó 3-án, pénteken este 1/2 8 órakor tartja első felolvasó estélyét.

A program a következő:

Elnöki megnyitó. Tartja dr. Mllkó Izidor. Esztetikai hatás, felolvassa dr. Weszely Ödön. A gyöngyről pedig az egyesület titkára Lukácsy István fog felolvasni. Megelégedéssel konstatalhatjuk, hogy városunk ezen kultur intézménye iránt, mely a társadalom kekeléből sarjadt ki s pénteken nyitja első virágát, meleg és mély érdeklődés mutatkozik. A Szabad Lyceum ajtai mindenki előtt, ki a tudomány, izlés és szépművészet iránt érdeklődik, tárva vannak.

A belépő díj ezeknek 50 fillér.

A nagyközönség számára falragaszok hirdetik az előadások programját, helyét és idejét.

A működő, alapító és pártoló tagok részére ez alkalommal meghívó bocsátott ki, akiknek családtagjaik 20 filléres jeggyel látogathatják a felolvasásokat.

A Szabad Lyceum első estélyét társasvacsorával, egy halesélylyel ünnepli meg, mely a felolvasás után lesz megtartva a Kaszinó földszinti éttermében.

Egy teríték ára 2 korona.

Ugy hisszük, hogy a felolvasásra ígérkezők számára a Kaszinó diszterme szüknek fog bizonyulni, ép úgy a társasvacsorán résztvevők számára a Kaszinó étterme.

Magunk részéről, mint a sajtó emberei, a nagy nyilvánosság szóvivői, az egész társadalom nevében őszintén üdvözljük a Szabad Lyceumot egész tisztikarával egyetemben az első fellépésük alkalmával, kívánunk bő sikert a fáradozás jutalma gyanánt: magyar kulturánk előbrevitelét és felvirágoztatását.

Forradalom Oroszországban.

Varsó febr. 1.

A külsővárosokban a sztrájkoló munkások és csapatok közt lövöldözések voltak ugyszintén a környék több városában is összeütközések voltak.

London febr. 1.

A cár magántitkára egy Carszkoje-Szeloboi irt levelében, melyet a békeegyesület elnökéhez. Wiliár Foxhoz intézet kijelenti, hogy ez időszertint békétárgyalásokról szó sem lehet.

Pétervár febr. 1.

A magángyárak közül ismét megkezdtek üzemüket a pétervári gépgyár, a Nobel- és Lessner féle gyár, a Fonix és a Nnwszki gyapotfonó, Elienben a Szanipszonjevski-féle kézműgyár munkásai. sztrájkba állottak.

Pétervár, febr. 1.

Hivatalos jelentés szerint a múlt hó 22-én az utcai zavargások közben 99 embert öltek meg. A 333 sebesült közül eddig 32 halt meg.

17 et már élbocsátottak a kórházakból. A kórházakban még 231 sebesült van. 53 személyt házilag kezeltek.

Pétervár, febr. 1.

Tegnap este Trepov tábornoknál egy írókból és előkelő hölgyekből álló küldöttség járt.

A küldöttség vezetője elmondotta, milyen nagy kincse Oroszországnak Gorkij s mit fog veszíteni benne korai halálával.

Trepov tábornok válaszképen azt mondotta:

— Maxim Gorkij író a következőkkel vádolják:

1. Lényeges részt vett a mostani forradalmi mozgalomban;
2. ő irta a katonatisztek ellen lázító kiáltványt;
3. fölolvasta az utcákon Gapon proklamációját.

— Mindezekért pedig — fejezte be a generális — halált érdemelt és meg is fog halni.

— Tehát fölakasztják? — kiáltotta a küldöttség szónoka.

Tropov nyugodtan ezt mondotta:

— Nem, hanem agyonlövök...

Moszkva, febr. 1.

A Morov-féle szövőipartelep munkásai különböző követelésekkel álltak elő, de a munkát nem hagyták félbe. A többi gyártelepeken is dolgoznak.

Pétervár, febr. 1.

Varsóban tegnap az elővárosokban úgy a munkások, mint a csapatok lőttek. Az izgalom általános.

Lodzban tart az általános sztrájk. A rendet fenntartották.

Jakaterinoszavban a munkások sztrájkba állottak. A lapok nem je lennek meg. Az érkező táviratokat a nagy nyomdák teszik közzé. Az Alexandrovski, Brianszki, Dimitrovo és Uce-féle vasművek munkásai is sztrájkolnak. Jekaterinoszavban a rendet nem zavarták meg.

Krisznyi kis városban (grednoi kerület) tegnap mintegy 20 0 főnyi tömeg nagy pusztításokat vitt végbe. Megtámadták a postát, a városházát, a korcsmákat és elpusztították a telefonvezetékét.

Windau, febr. 1.

A munkát a gabonaemelő daruknál foglalatostkodó munkások hagyták abba, kik több követeléssel álltak elő. Később kiterjedt a sztrájk a vasuti alkalmazottakra is. A város összes üzletei és bankjai zárva vannak. A sztrájkolóknak csöndesen viselkedtek és a pacon gyűltek össze, hol kivánságukat adták elő. Mivel hogy kivánságaik egy részének teljesítését megígérték, a gabonaelevátorák munkásai ismét megkezdtek munkájukat. Erőszakoskodás nem fordult elő.

Berlin, febr. 1.

(St.) Ambátor a fővárosban elnyomták a forradalmat, ez egyre terjed és nagyobb arányokat ölt. — Moszkvában a Kreml ellen merényletet követtek el, a melynek részleteit titkolják, ugyancsak merénylet történt Carszkoje-Szeloboi ban a cári család ellen. Ennek a részletei is hiányoznak.

HIREK

TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szardán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőt 9-től 12-ig.

Február 2. Bunyevác nagy prélo a Pestszálloda összes termeiben.

Február 3. A szabad liceum felolvasó estélye a társasvacsorája a Nemzeti kaszinó helyiségében.

Február 4. A m. á. v. alisztikör bálja Pest szálloda összes termeiben

Február 5. A szabadmunkások szabadkai szakegyesületének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

Február 12. A m. á. v. műhelyi alkalmazottak táncvigalma a Pest szálloda összes termeiben.

Február 12. A szabadkai famunkások szakegyesületének táncmulatsága a Szarvas vendéglőben.

Február 15. A szabadkai pincéri kar bálja a Nemzeti kaszinó éttermében.

Február 25. M. á. v. szolgaszemélyzet táncmulatsága a Spitzer Ignác-féle vendéglőben.

— **Királyi kitüntetés.** Ő Felsége Szlávi János ujvidéki kir. közjegyzőnek és törvényes utódainak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— **Requiem.** A főgymnasium házikápolnájában ma délelőt gyászünnepe tartatott a minap elhunyt Grohmann Vilmos főgymnasiumi tanár emlékeztére az egész tanári kar és tanuló ifjuság jelenlétében. A kitünő tanár érdemeit Kosztolányi Árpád igazgató méltatta, Kuluncsics Pál hittanár pedig gyászmisét mondott az elhunyt lelki üdvéért.

— **D. M. K. E. titteli fiókja.** A titteli fiók választmány a napokban tartott ülésén megállapította költségvetését és széles működési körét. Tittelen kisdédóvót állit, olvasókört alakit és ezzel kapcsolatban daloskört, jutalmakat oszt az állami és ipariskolába járó azon tanulóknak kik a magyar nyelvben, földrajzban, és történelemben kiváló előmenetelűek, tisztelet díjat adnak annak, ki ifjakat és felnőtteket magyar tanfolyamon oktat. A szegedi központ segélyére számítanak szép terveik kivételében s bizonyára ezen exponált község lelkes munkásai nem is csalódnak.

— **A ludasiak ünnepe.** A legközelebbi napokban nagy óváció van készülöben, amelynek színhelye Ludas puszta lesz. A most lefolyt képviselőválasztás előtt ugyanis a ludasiak bájos urnójának Vermes Károlynénak lelkes beavatkozása eredményezte, hogy a ludasi választópolgárok zöme a függetlenségi párt jelöltjére adta le szavazatát. Ezt akarják most meghálálni a képviselőválasztás eredményének örvendezők, még pedig azért, hogy tömegesen átrándulnak Vermes Károly puztájára, hogy a bájos főkortesnek bemutatassák hódolatukat.

— **Aczél Henrik** festőművész, a ki városunkban a múlt év folyamán ideiglenes műtermet nyitott és megbízást kapott a várostól Czorda Bódog arcképének megfestésére, a fővárosból, a hol hosszabb időt nagybetegen töltött, ma teljes egészségben Szabadkára érkezett, hogy megkezdett működését tovább folytassa.

— **Névmagyarosítás.** Kiskoru Singer Aladár szabadkai születésű, nagykorúsi lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Zoltán-ra változtatta.

— **Az izr. nőegylet népkonyhája** javára az elmúlt január hóban a következő természeteli adományok történtek: Hartmann Rafalné 1 zsák gersli, fél zsák liszt, 1 véka bab és 1 zsák burgonya, Lövy M. L.-né 5 kgr. só, 5 kgr. liszt, Kohn Mórné 25 kgr. bab, Dr. Révész Ernőné 1 zsák burgonya, 1 főzet káposzta, Dr. Szilasi Fülöpné 1 főzet édes káposzta, Krausz Mórné 1 főzet káposzta, özv. Hoffmann Mihályné 1 kosár hagyma, 1 fazék lekvár, Dr. Vécséi Jenőné 2 kgr. cukor, 5 kgr. só, Lövy Mórné 2 kgr. só és Dr. Mikó Izidorné 1 főzet káposzta. Fogadják a nemesszívü adományo-

zók a népkonyha elnökség hálás köszönetét.

— **Vigyázatlanságból halál.** A Zsabya melletti Kelemen-féle tanyán kanászként alkalmazott 15 éves Molnár Sándor a napokban kapta a szoba falán függő vadászfegyvert és az udvarra indult. Az ajtónál valamiben megakadt, minek következtében a nynylőréttel töltött fegyver elsült és a gazdának közel álló 18 éves fiát Kelemen Józsefet fejbe találta. A lövés ugyszóván teljesen összeporonsolta Kelemen fejét.

— **U drogueria.** Wellner Kálmán, Zalán Béla helybeli droguista üzletvezetője egy új gyógyszeráru kereskedés nyithatására kért engedélyt a belügyminiszteriumtól. A belügyminiszter határozata ma érkezett le a polgármesteri hivatalhoz, mely szerint a fiatal rokonszenves kereskedő kérelme kedvező elintéztést nyert.

— **Balesetek.** Blezsár Miklós késesegéd ma délben egy késélesítés közben kezén az ütérét átvágta. — Bircsán Erzsébet 15 éves leány pedig egy fejszével jobb kezének közéj ujját zuzta össze. Mindkettőnek sebeit a mentők kötözték be.

— **Gépkezelők és kazánfűtők vizsgálja.** A gépkezelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden február hó 26-ik napján délelőt 9 órakor a szeged-alsóvárosi új vízmű-telepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-u. 1.) beküldendők.

Királyleány a Kis-stáció-utcában.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, 1905. február 1.

Még bizonyára sokan emlékeznek arra a szenzációs szerelmi regényre, melynek első fejezetei Itáliában játszódtak le, folytatása pedig, a sors különös szeszélyéből itt Budapest szövdök a Kis-stáció-utcában.

Az egész világ sajtóját bejárta annak idején egy olasz festőnek, Folchinak a neve. Nem világra szóló alkotásai révén, melyekkel tán megteremtette volna az olasz festészet renaissanceát. Dehogy. Folchi nem tartozott a kiváló lángelmék közé. Tucat ember volt, azok közül való, akik bővíben vannak Itália kék ege alatt és akiket a Vatikán és Pitti-képtárak látogatói sűrűn találhatnak Rómában, Firenzében másolván a nagy mesterek remekműveit az idegen államok képtárai részére.

Signor Folchi is ezek közül való volt. A közepszerüségből nem tudott kiemelkedni és hiába áhitozott ama boldog jövő után, mikor az ő nevét is szárnyára kapja a hir. Végre ez az idő is elérkezett. Folchi, aki különben a férfiszépség ideálja volt, egy napon megbízást kapott Don Carlos egyik rokonától valami arckép restaurálására. A spanyol trónkövetelő nyilván úgy gondolta, hogy ha már nem gazdagíthatja családi képtárát a saját koronás arcvonásával, legalább őseinek kopott fényét ragyogtatja át utódaira.

Igy került Folchi festő Don Carlos házába. A herczegnek volt egy hires szépségű lánya. Egész Itália ismerte Donna Elvirát. Magas, sugar szépség, igazi fejedelmi alak. Donna Elvira addig asszisztált a művésznek, míg végre halálosan belé szeretett. Nem gondolt fejedelmi származásával, nem törődött azzal sem hogy Folchi házas ember, sőt serdülő leánya is van.

A szép maestro elferdítette a hercegnő fejét és egy nap megtörtént a nagy szenzáció: Folchi megszöktette Donna Elvirát...

Ami után a festő áhítozott: elérte. A hír szárnyára kapta nevét, a világ minden ujságjában olvashatta, ha nem is valami híres alkotásával kapcsolatban, de egy szép lánnyal, egy fejedelmi sarjjal együttesen. Oda került neve a Rigó Jancsik, Mattasichok és Gironok díszes sorába.

Don Carlos, a büszke trónkövetelő nyomban kitagadta a lányát. Megvonta tőle az apanázt és kijelentette, hogy többé tudni sem akar róla. De mit törődött mindezzel Donna Elvira? Az övé volt Folchi, a szép Folchi és neki ez fölért az elvesztett hercegi koronával. Elvonult szerelmével és a hazuról elvitt drágaságok immár nem szokatlan értékesítésével egy félreeső délvidéki falucskába.

Azóta hallgatott felőlük a hír. Más világszenzációk szoritották le az érdekességeket színteréről Folchiékat. És most már azt hiszik ugy-e hogy még mindig ott élnek boldog paradicsomi életet a kies délvidéki falucskában? Dehogy! Folchi mester és Dona Elvira itt laknak Budapesten a Kis-Stáció utcában. Itt laknak egy kétszobás második emeleti lakásban. Félre a világ zajától, de annál hangosabban egymásközt.

A boldog szerelmi kettést ugyanis átalakította az élet nagy regényírója. A kis-stáció-utcai kétszobás lakásban ugyanis négyen laknak: Signor Folchi, Donna Elvira, Folchi törvényes hitvese és tizenhétéves szép leánya.

A lakás mindig zárva van. Havonta egyszer megnyílnak az ajtók és Donna Elvira hazahozza egy bankból a számára rendelt csekély kegydíjat. Ebből élnek. De a házbéliek egyebet is tudnak. A kétszobás lakás egyáltalán nem paradicsomba illő jelenetek színhelye. Lárma, csapkodás, sírás sűrűn hallatszanak ki a titkos ajtó mögül. Vajjon ilyennek képzelte-e Donna Elvira a házasságát kisérő zenéjét?...

TAVIRATOK

Nem sikerült bombamerénylet.

Budapest, február 1. Párisból jelentik: Ma reggel rendőrbiztosok az Avenu de l'Opera 22. számú palotájának kapujában mintegy 30 centiméter hosszú, kanócczal ellátott henger alakú szelenczét találtak, mely úgy volt elhelyezve, hogy a kapu felnyitásánál fel kellett volna robbannia. A robbanó gépet a városi laboratóriumba vitték. Az illető házban ez idő szerint külföldi koloniák tagjai laknak.

A háború.

London, feb. 1.

A „Daily Telegraph“ jelenti Tokióból. Kuropatkin támadása teljes kudarcot vallott. A főhadserg visszavonulása azt a benyomást kelti, hogy az orosz hadsereg Mukdenig vonul vissza. Az oroszok vesztesége január 25—29 ig 36—42.000 ember a japánoké 700. A Hun folyó útközvetben 10.000 orosz esett el.

MULATSÁGOK.

A szabadkai m. v. művelői alkalmazzák. Krempe Róbert mérnök, műhely főnök védnöksége alatt alakítandó egyesületünk javára 1905. évi február hó 19-én a Pest szálloda

összes termeiben zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépti-jegy előre váltva: személy-jegy 1 kor. 60 fill. család-jegy (3 személyre) 4 kor. este a pénztárnál személy-jegy 2 korona család-jegy 5 kor. Felülzárások köszönettel fogadtatnak és hirtalpilag nyújtatnak. Jegyek előre válthatók: A vigalmi bizottságnál, (máv. műhely) máv. altiszti kör, Zalán Béla, Bauer Josefa, Hermann Frigyes urak üzletében. Kezdeté este 8 órakor. A meghívó belépésnél kívánatra előmutatandó.

SZÍNHÁZ.

Pethes Imre vendégszereplése.

Művészi élvezettel teli estélyt nyújtott tegnap színházunk közönségének Pethes Imre játszotta Barrie remekművében, melyet ő maga csak fantáziának nevez az Egyenlőségben Crichton szerepét Bámulatás alkotásként az a mű. Nemcsak minden egyes alakjának, hanem mondhatnám minden egyes mondatának meg van az a jelentősége, melyet ha a szereplő színész nem ért meg, kockára tette egész alkotását. Pedig nagyon nehéz megérteni, amit bizonyít az is, hogy a műről megjelent bírálatok egymással homlokegyenest ellenkeznek. De épen ez a körülmény az, amely azután a színészek jó alkotásának a műbecsét megsokszorozza.

Hogy Pethes felfogása és alakítása az amelylyel a közönséget magával ragadja, azt fejtegetni nem kell már nálunk, ahol Barrie művét ismerik és ismerik Pethest is, mint nagy művészt, akire még a magyar színművészetben nagy feladat vár. Tegnap este, különösen a harmadik felvonásban, oly alakítást láttunk tőle, amely Barrie művének intencióját a lelkekbe erőszakolta ellenállhatatlannul. Pedig ez óriási feladat, mert nem csak az érzelmekekkel kellett megküzdenie, hanem magával az értelemmel is, mely Crichtonban a természeti egyenlőséget, a társadalmi rendet, a merő érzelmeket és a merő anyagot egyszerre látja maga előtt majd az ismert, majd a költő fantáziájával megteremtett viszonyok között. E feladatnak megfelelt:

Ezek a nehézségek és Pethes művészi nagysága készteti arra a kritikát, hogy különös elismeréssel adózzék Simon Mariskának (Lady Mary), aki Pethes mellett sokszorosan nehéz feladatának megfelelt úgy, hogy a hatáskeltésben Pethessel együtt vette ki a részét. Azt hisszük, hogy ennél nagyobb dicséretet Simon Mariskának nem adhatunk.

Különösen jó volt Vitéz Róbert, mint Ernest Woolley, Breznay Anna, ez a kiváló művésznő tegnap is bebizonyította, hogy mindig képes uralni a színpadot szereplésével, még nehéz körülmények között is. Szilágyi, Erdőssy és Tóth is jók voltak, csak úgy mint Csiszér Sári és Kaposi Irén. Egy volt csak a baj, ami szerencsére nem volt föltétlenül hátrányára az előadásnak és ez a baj az utóbbiak részéről a háborús szerepnek nem épen kifogástalan tudása.

Nyilatkozat.

A Pesti Hirlap e hó 27-iki számában a színházi rovatban megjelent egy Szabadkáról írt jelentés, mely szerint e hó 26-án az ottani színházban „Udvari kaland“ daljátékot előadott és hogy ezen darab csak azért aratott sikert, mert egy általam komponált betétnak a szövege, melyet Patek A. Béla írt, nagyon tetszett. E közlemény, mely csak

azért iratott, hogy a betét szövegíróját agyondicsérje, elejétől végig hazugság, mert sem a darab, annál kevésbé a betét nem adatott elő.

Kiváló tisztelettel

Geiger A. Mór,
a: Udvari kaland szerzője.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A virtuskodás áldozata.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Az esküdtbiróság ma ismét egy olyan bűntényben ítélkezett, amely ugyszólván minden cyklusban előfordul. Egy mindenáron virtuskodó legény volt a vádlott, aki egy kocsmai mulatozás után csupán azért, hogy ő lehessen a nap hőse többi legény-pajtlásai között, fegyvert emelt ártatlan társára, akit két izben is halálosan megsebesített.

Mult év augusztus 10-én Zentán bálát rendeztek az egyik kocsmahelyiségben, melynek lezajlása után két társaság tovább mulatozott a bál színhelyén. Az egyik csoport, amelyben Loos Péter, ennek öcsöce és Tóth Vendel voltak, hamarabb távozott, a másik társaság pedig amelyben Páncél Bálint és Rác Szabó István voltak néhány más társukkal, utánuk hagyták el a helyiséget. Soós Péter társaival a legközelebbi utcasarkon megvárták a másik kompániát és itt Tóth Vendel rögtön belerúgott Rác Szabó Istvánba, akit botjával fejbe is ütött. Erre Soós Péter revolvért rántott elő és Rácra süttötte, de nem talált, mire Páncélra célzott és két lövést intézett ellene, amelyek mindegyike halálosan sértette meg a szerencsétlen legényt. Páncélban még volt annyi erő, hogy ellenfeleinek támadhasson és Tóthot fejbe is ütötte. Ezután egy közeli házba vándorolt, ahol egy óra mulva kiszenvedett.

A mai esküdtbirósági tárgyaláson Szerdahelyi Sándor elnökölt. Szavazó bírák Máhr Antal és dr. Jóczits Milorád, ügyész Papp Sándor voltak. Vádlottat dr. Singer Simon ügyvéd védte.

Esküdtékül kisorsoltattak: Braun Illés, Keller István, Lendvay Mihály, Róth Ármán, dr. Kráhl Lipót, Szilágyi József, Rómits Pál, Kádár György, Thurzó Pál, Varga Károly, Piller György, Prokes Ignác, póttárogok Pércsics Péter és Masa Antal.

Vádlott kihallgatása folyamán állhatatosan tagadja, hogy szándékában lett volna az elhalt megsebesíteni, csupán ijeszgtelés végett lötte ki néhányszor revolverét. A tanúk azonban ellenkezőleg vallottak.

Az eljárás befejezése után az esküdtök szándékos emberölésben — mondták ki bűnösnek, mire a törvényszék 1/2 évi fegyházra ítélte. Vádlott a szándékosság kimondása miatt semmiséget jelentett be.

REGÉNY CSARNOK.

A SÖTÉT TITOK.

33.

— Igazam volt, mondá Henry harraggal, átfutván az értékpapírok jegyzékét, amely szóról szóra egyezett a kutban talált elismervényen foglalt jegyzékkel. Nem mondtam-e, hogy ez a gazember kétségtelenül be fogja tudni bizonyítani, honnan szerezte értékpapírjait. Ha akkor feljelentjük, határtalan ostobaságot követünk volna el.

— Mit csinálsz? Kérde Róbert.

— Ez a levél hasznukra válhatik.

Ezekkel a szavakkal dugta a zsebébe a csomagból hirtelenül kiszakított levelet.

— Még ezután a levél után sem mondasz le Klimpson ellen táplált gyanudról?

— Azt hiszed talán, hogy elveszitem a bátorságomat, mert Klimpson ravaszul járt el, s zavarba ejtett bennünket?

Folytköv.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: AZ A LAPITÓK

Szerkesztőségi és kiadóhivatali

telefon szám: 62.

Nyiltér.)*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetetlen férjem illetve szeretett atyánk elhunyt alkalmából fájdalommat részvétükkel igyekeztek enyhíteni, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Szabadka, 1905. február 1.

Özv. Farkas Mihályné
és családja.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastagbetűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér

Állást keres gép- és gyorsírási tanfolyamot végzett fiatal leány. Esetleg órákat is ad. Elemi és polgári iskolai tanulók oktatását is elvállalja. Cim a kiadóban.

17/905. eln. igt. sz.

Hirdetmény.

A kórházi bizottságnak f. évi január hó 12-én 85/905 eln. sz. alatt hozott határozata értelmében ezennel közhírré tétetik, miszerint a közkórház részére szükséges

830	mét. férfi ingnek	való vászon
660	„ alsó nadrágnak	„
350	„ női ingnek	„
2220	„ lepedőnek	„
600	„ párna huzatnak	„
2200	„ köpenynek	zsávoly és

300 drb. törülköző beszerzésére az árlejtés f. évi február 21-én d. e. 11 órakor a közkórház hivatalos helyiségében fog megtartatni, melyre az érdekeltek oly megjegyzéssel hivatalnak meg, miszerint kizárólag csak magyarországi gyártmányú vásznakra tett írásbeli ajánlataikat szabályszerűen lepecsételt borítékba zárva február hó 20-án d. u. 5 óráig a közkórház gondnoki hivatalánál nyújtásuk be.

A megkívánt 400 kor. óvadék az ajánlathoz csatolandó. Utóajánlatok, valamint február hó 20-ig be nem érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szabadka, 1905. január 31.

A „Mária Valéria“
közkórház igazgatósága.

Kiadó lakás.

Az ujonnan épített honvéd laktanya közelében egy különálló úri lakás, mely áll több szobából, mellékhelyiségekkel, istállóval és kerttel május hó 1-től kiadó.

*) E rovat alattiakért nem felelős a Szerk.

Ujdonság a szivarka hüvely gyártás terén!

A **»PROGRESS«** egészségi szivarka hüvely a legjobb a világon, mely a betegségek elharapódzását megakadályozza, mert készítése közben a kéz által érintetlen marad. — **»PROGRESS«** egészségi szivarka hüvely önműködő módon a gép által teljesen elkészül, mert varrása, nyomása, valamint szopókéval és **nicotin** felszívó gyapottal való ellátása mind-mind önműködő gép által történik. — **»PROGRESS«** egészségi szivarka hüvely a legjobb papirból készül, mely nem alszik el, enyhén füstöl és **nicotin** mentes. — A **»PROGRESS«** szivarka hüvely 100 darab 32 fillér, 1000 darab 2 kor. 80 fill., **parafával** 100 drb 40 fill., 1000 drb 3 kor. 60 fill.

Kizárólag csak **Krécsi A. Nándor** könyvkereskedésében, Deák-u. 1. sz. kapható.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szerek bizonyult **köszvény**nél,
csúznál és **meghülések**nél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, amely a
„Horgony“ védjeggyel és a **Richter** cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van esomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: **Török**
József gyógyszerésznél, **Budapest**.

Richter gyógyszerára
az „**Arany oroszlánhoz**“, **Prágában**,
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

11526. 1904/tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Tallosy Máté** végrehajthatónak **Merkovits Pál** végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona tőke és járulé-
kai iránti végrehajtási ügyében a
szabadkai kir. törvényszék (a sza-
badkai kir. járásbíró) terü etén
lévő **Bajmok** községben fekvő a
szabadkai, bajmoki 1882. sz. betét-
ben A I 2272/2 hrsz. szántó 344
kor. kikiáltási árban — és a 2273/2
hrsz. 156 négyszögöl szántóra épít-
tett lakházra az 1881. LX. t. c. 156.
§ a és d) pontja értelmében egészre
az árverést 80 koronában meg-
állapított kikiáltási árban elrendelte
és hogy a fent megjelölt ingatlanok
az **1905. évi február hó 23. napján**
délelőtt 9 órakor ezen kir. tszék
tkvi hatóság árverező helyiségében
megtartandó nyilvános árverésen a
megállapított kikiáltási áron alul is
eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak
az ingatlanok becsárának 10⁰/₀-át
vagyis 131 kor. 40 fill. és 80 koron-
át készpénzben vagy az 1881. LX.
t. c. 43. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. LX. t. c. évi
november hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8-ik
§-ában kijelölt ovadékképes érték-
papirban a kiküldött kezéhez letenni
avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a
értelmében a bánatpénznek a bírósá-
vánál előleges elhelyezéséről kiállít-
ott szabályszerű elismervényt ki-
szolgáltatni.

Kelt Szabadkán, 1904. évi novem-
ber hó 9-én a szabadkai kir. tör-
vényszéknél mint telekkönyvi ható-
ságnál.

Dr. Costán,
kir. törvényszéki bíró.

Meghívó

az I-ső rendes nagygyűlésre.

Földmivelők Takarékpénztára Részvénytársaság
Szabadkán,

1905. évi február hó 12-én (azaz vasárnap)
délelőtt 9 órakor tartja

ELSŐ RENDES NAGYGYŰLÉSÉT

az intézet helyiségében,

melyre t. részvényeseit tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése az 1904-ik évi működésről és forgalomról.
2. A zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alap- (részvény-) tőke felemelése.
4. A társaság alapszabályainak megváltoztatása, 4., 7., 8., 15., 18., 24. és 31. §§.
5. Az alapszabályok 24. és 26. §§ ai értelmében tiz igazgatósági tagnak és a felügyelő bizottságnak megválasztása.
6. Két részvényes megválasztása a nagygyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
7. Az alapszabályok 22. §-a értelmében előterjesztett indítványok.

A mérleg és az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a nagygyűlést megelőzően nyolcz napon át az intézet helyiségében a részvényesek rendelkezésére áll.

Azon részvényesek, kik a nagygyűlésen résztvenni óhajtanak és szavazati jogukat személyesen, vagy meghatalmazottjuk útján gyakorolni kívánják, felkéretnek, hogy intézetünk alapszabályainak 15. §-a értelmében részvényeiket három nappal a nagygyűlést megelőzően helyezték letétbe. A részvények letétbe helyezését igazoló elismervény a nagygyűlésen való részvételre és szavazatra jogosít fel.

Malagurszki János,
elnök.

Palicsi

nagyvendéglő

február hó 1-én

megnyilt.

Étel és ital kapható.

Tisztelettel

BARNA GYULA

vendéglős.

Telefon szám: Palics 20.

Kunetz Testvérek Áruháza Szabadka.

Alkalmi elárusítás

január 24-én, kedden vette kezdetét áruházunkban a mult idényről felszaporodott összes tavaszi és őszi áruknak u. m.

női és férfi divatruha kelmeék,

selymek, batisztok, satinok, zephirek, francia de laine-ek, vászon- és asztalneműek, selyem és gyapju kendők, kartonok, különféle maradékok, továbbá szőnyegek, takarók, stb. stb.

alkalmi eladása

a leltározás alkalmából **rendkívül mélyen leszállított áron.** — Ezen alkalmi eladás **bezárólag**

f. é. február 9-ig tart.

A nagyérdemű közönség becses látogatását kéri,

tisztelettel **Kunetz Testvérek.**